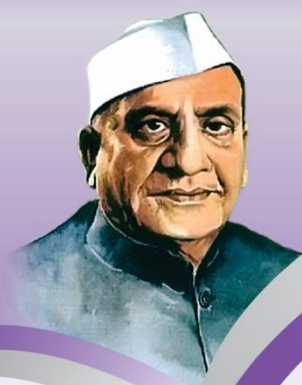

5th

SHIVAJI VIDNYAN PARISHAD

2017

28th to 30th December, 2017

Jointly organized by

**Shri Shivaji Education Society,
Shivaji Nagar, Amravati, (M. S.), INDIA**

and

**Homi Bhabha Centre for Science Education,
T.I.F.R., Mumbai, (M. S.), INDIA**

on

Science Teaching, Learning and Evaluation: Experiences and Challenges

In Association with

**Dr. Panjabrao Deshmukh Memorial Science Centre, Amravati and
Dr. Panjabrao Deshmukh Human Resource Development and Training Centre, Amravati**

Venue

Shri Shivaji Education Society, Amravati's

Shri Shivaji Science College

NAAC Accredited by Grade A (Third Cycle), UGC Awarded Status of College with Potential for Excellence

Identified by DST, GoI for FIST and Sant Gadge Baba Amravati University as Lead College

Shivaji Nagar, Nagpur Road Amravati, MS, India – 444603

Website: www.shivajiscamt.org | Email: svp17@gmail.com

Contact: 0721-2660855 | Fax: 0721-2665485

Fervorous Teachers : Furious Generations

Technical Sessions

Dr. Subas B. Naik-Satam
Programme Coordinator (Scientific)
Nehru Centre, Mumbai
Astronomy filled our awesome universe.

Dr. Narendra Deshmukh
Scientific Officer – E
Homi Bhabha Centre for Science Education,
T.I.F.R., Mumbai, (M. S.), INDIA
Pedagogical content knowledge & for Science Teachers

Mr. Ashok Rupner, Programme Manager
The Centre of Excellence in Science and
Mathematics Education (COESME), IISER, Pune
Fun with Hands-on Science

Dr. Yogesh Kulkarni, Executive Director
Vigyan Ashram, Pabal, Pune
*Rural Development through
Education System*

Dr. Sudhir Kumbhar, Asst. Teacher
Karmavir Bhusarao Patil Vidyalyaya,
Dhobeewadi, Tq. Patan, Dist: Satara
5 Es – Unique Learning Methods

Mr. Sanjay Tikariya, Founder
Tikariya's Science Hobby Center, Jalna
*Making the teaching a fun full
experience for students*

Dr. Archana Mohod, Founder
Busy Mind Science Popularization Academy, Pune
*Exploration of Microbial World through
activities and teaching aids*

Exhibitions

Mr. Karun Hambir, Technical Staff
Homi Bhabha Centre for Science Education,
T.I.F.R., Mumbai, (M. S.), INDIA
Yes, You Can Do It!

Mr. Rajesh Patil, Asst. Teacher
Sarawati Junior College, Paras
Tq. Balapur, Dist: Akola
Biodiversity and Environmental Awareness

Mr. Ramesh Sakharkar, Founder
Navdhiyaya Biji Swarnajyoti Training Centre,
Bhilli, Tq: Damangaoon Rly, Amravati
Conventional Seed Treasure

Mr. Mohod, Asst. Teacher
Nagpur,
Energy Dynamics

An Appeal for Nomination :

The head of institution / Head Master / Principal / Director is requested to nominate 3 science teachers from schools fulfilling above eligibility conditions.
The head of institution / Head Master / Principal / Director can also participate to inspire

Registration Process :

Registration for Shivaji Vidyan Parishad is open for all Science teachers teaching at High School level. **Registration Fees:** Rs.: 700/- (Fee includes access to all sessions of the conference, one teaching kit, conference material, lunch, tea, etc.).

Payment should be made by Demand Draft drawn in the favour of **Principal, Shri Shivaji Science College, Amravati** payable at Amravati or can deposit amount online or offline in the following account – **Account Number:** 1828206379, **Bank:** Central Bank of India, APMC Branch, Amravati, **IFSC Code:** CBIN0283248.

Delegates need to furnish details of DD or transaction, while submitting the online registration form and carry the same to the registration desk on opening day at 9.00 am.

For details and updates please visit: www.shivajiscamt.org
Registration form is available at: <https://goo.gl/forms/xVTpYgIfD2W7jzp> **Click Here**
Last date for Registration: 20th December, 2017

Dr. Dinesh D. Khedkar
Asso. Prof. & Organizing Secretary SVP
Shri Shivaji Science College, Amravati
Website : www.dineshkhedkar.com
Email : sonudin@gmail.com
Ph.No. 0721-2530473
Fax : 0721-2553969
Mobile : +91 9423622287

Dr. Vijay G. Thakare
Principal & Convener SVP
Shri Shivaji Science College, Amravati
Website : www.shivajiscamt.com
Email : svp17@gmail.com
Ph.No. 0721-2660855
Fax : 0721-2665485

5th
SHIVAJI VIDNYAN PARISHAD
2017 28th to 30th December, 2017

Jointly organized by
Shri Shivaji Education Society,
Shivaji Nagar, Amravati, (M. S.), INDIA
and
Homi Bhabha Centre for Science Education,
T.I.F.R., Mumbai, (M. S.), INDIA

**Science Teaching, Learning and Evaluation :
Experiences and Challenges**

In Association with
Dr. Panjabrao Deshmukh Memorial Science Centre, Amravati and
Dr. Panjabrao Deshmukh Human Resource Development and Training Centre, Amravati

Venue
Shri Shivaji Education Society, Amravati's
Shri Shivaji Science College

NAAC Accredited by Grade A (Third Cycle), UGC Awarded Status of College with Potential for Excellence
Identified by DST, Govt for FIST and Sant Gadge Baba Amravati University as Lead College
Shivaji Nagar, Nagpur Road Amravati, MS, India – 444603
Website: www.shivajiscamt.org | Email: svp17@gmail.com
Contact: 0721-2660855 | Fax: 0721-2665485

Fervorous Teachers : Furious Generations

Perception of The 5th Shivaji Vidyan Parishad :

Teaching science at school level has always been considered as the most difficult and challenging task. Science teachers are widely loved and respected by students as their teaching instils high degree of idealism, passion and verification of all the things taught in the classroom. Many of them do not limit themselves to just imparting knowledge but also shape the values and ideals of students by leaving a deep impact on our society. Every teacher has a unique way of teaching and achieving success in terms of either ability of the students to recite the subject during evaluation or the pleasure of learning and accumulation of knowledge for entire life. While introducing a subject in the classroom, those teachers who adopt different ways other than conventional chalk and board approach, will definitely leave an everlasting impression in the mind of their pupils. Such unconventional method of teaching should be explored and shared with all the teachers to make learning a fun-filled and exceptional experience.

The Shivaji Vidyan Parishad has been conceptualised with an objective to inspire science teachers in schools from Maharashtra. Through extensive exchange of thoughts and experiences through the dialogues in 3 days, we aim to ignite the spirit of all the teachers who are committed towards building next generation of this nation. It is envisaged that every participant teacher will play an important role while sharing his/her experiences with his/her contemporaries from the teaching fraternity. With this 3-day interaction, with the unification of genuine brains from the field, it should help us to evolve a better and enriched education system for our region.

Three-Days Conference for Deliberations of Teachers and Resource Persons on Science T, L and E : Experiences & Challenges includes -

Exhibitions :

- Yes, You can do it.
- Conventional Seed Treasure
- Biodiversity and Environment
- Energy Dynamics

Best Science Teacher Competition :

- From presentations on following themes -
- My Science Teaching, Learning and Evaluation Practice
 - Modern Teaching Methods
 - Recent Trends in Scientific Information
 - Contemporary Concepts in Science
 - Any classic or new dimension and excellence in science
 - Advances in Science Education
 - Environmental Awareness

Participation in the competition or submission of the paper is not mandatory for all delegates. The abstract of articles submitted will be published in the Souvenir with ISBN no. (valid publication). Selected participants will be allowed to present their papers in the oral session. The articles of other authors will be published in Souvenir. The Microsoft Word file of the abstract of your paper need to be uploaded while submitting the registration form.
Only the papers presented in oral sessions will be considered for Award.

Who Should Attend :

- Inventive and Imaginative teachers aspiring to win the title of "Best Science Teacher"
- Devoted teachers using innovative ways of teaching and in-depth analysis of students and society.
- Sensible teachers who care for their students and their future.
- Passionate teachers committed to create best citizens for developing India.
- Zealous teachers ready to learn and share unique strategies adopted elsewhere.
- Enthusiastic teachers who are eager to go beyond the scope of routine teaching, learning and evaluation.

Medium of Communication :

English, Marathi and Hindi

Benefits :

- Opening to be eligible in the forthcoming events as resource person.
- Opportunity to win the title of Best Science Teacher.
- Opportunity to enrich the perspective and awareness on trends that are influencing the teaching methodology.
- Prospects for our students to participate and win prizes in Science Exhibitions.
- Learning experience through the exhibits by eminent resource persons.
- Teaching kit for every participant designed by Centre of Excellence in Science and Mathematics Education, IISER, Pune.
- Interactions with stalwarts in the field of education.
- Upgradation of your skills through workshops on current trends in teaching and learning.
- Publication of your knowledge content in ISBN book, will be considered as valid national publication.
- Sharing your teaching methodology through presentation.
- Interaction with all teachers having fervour for their teaching.

BUDDING SCIENTIST COMPETITION

Science Exhibition : Poster & Model Competition for School Students (Std 8-10)

Date: 28th and 29th December, 2017 **Theme:** Science, Society and Environment
Registration: 8.00 am **Display:** 9.00 am
Exhibition Open for entire day for schools and general public

Subtheme :

- Agriculture and Food Security
- Health
- Mathematics and Everyday life
- Biodiversity: Conservation and Sustenance
- Transport and Communication Technology
- Energy-Resources and Conservation
- Environmental Issues and Concerns
- Disaster Management

Registration of Students to Participate in Science Exhibition :

No registration fees for team.
Students can participate individually or in a team of one, two, three or maximum four members.
Registration form is available at: <https://goo.gl/forms/AYzhLy502o5gzcaw1>

Last date for Registration: 20th December, 2017 **Click Here**

TENTATIVE CONFERENCE SCHEDULE

Thursday, 28th December, 2017

- Session 1: 10.00 - 11.30** Inauguration
Session 2: 12.00 - 1.00 Key Note Address by **Dr. Suhas B. Naik-Satam**
Programme Coordinator (Scientific), Nehru Centre, Mumbai
Astronomy tilted our awesome universe
Session 3: 1.00 - 2.00 **Dr. Narendra Deshmukh**, Scientific Officer-E
Homi Bhabha Centre for Science Education
T.I.F.R., Mumbai, (M. S.), INDIA
Teacher Loves Teaching

2.00 - 3.00 Lunch

- Session 4: 3.00 - 4.30** Teachers' Presentations
Session 5: 4.30 - 5.30 **Dr. Sudhir Kumbhar**, Asst. Teacher
Karmavir Bhaurao Patil Vidyalaya, Dhebewadi, Dist: Satara
5 Es Unique Learning Methods

Friday, 29th December, 2017

- Session 6: 10.00 - 11.30** **Mr. Ashok Rupner**, Programme Manager
The Centre of Excellence in Sci. & Math. Education (CoESME)
Indian Institute of Science Education and Research, Pune
Let's craft our own way of Teaching
Session 7: 11.30 - 12.30 **Mr. Ashok Rupner**, Workshop for creation of Teaching Toys
Session 8: 12.30 - 1.30 Teachers' Presentations

1.30 - 2.30 Lunch

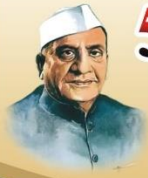
- Session 9: 2.30 - 4.00** **Dr. Yogesh Kulkarni**, Executive Director
Vigyan Ashram, Pabal, Pune
Rural Development through Education System
Session 10: 4.00 - 5.30 **Dr. Archana Mohod**, Founder
Busy Mind Science Popularization Academy, Pune
Exploration of Microbial World through activities and teaching aids

Saturday, 30th December, 2017

- Session 11: 10.00 - 11.30** **Mr. Sanjay Tikariya**
Tikariya's Science Hobby Center, Jalna
Making the teaching a fun filled experience for students
Session 12: 11.30 - 1.00 **Dr. Narendra Deshmukh**, Scientific Officer-E
Homi Bhabha Centre for Science Education
T.I.F.R., Mumbai, (M. S.), INDIA
Pedagogical content knowledge and Our Science Teachers
Session 13: 1.00 - 2.30 **Panel Discussion:**
Role and Contribution of Media in Scientific Culture Development in Society
Mr. Rathod, C.R., Deputy Director, Education, Amravati Region
Mr. Sudhir Mahajan, Principal, Podar International School
Mr. Sanjay Thakare, Akashvani, Amravati
Mr. Sanjay Deshmukh, Sakal News Paper, Amravati
Mr. Mohan Atalkar, Indian Express Group, Amravati
Mr. Anilkumar Agrawal, President, Patrakar Sangh, Amravati

2.30 - 3.30 Lunch

- Session 14: 3.30 - 5.00** **Valedictory and Prize Distribution**

5th SHIVAJI VIDNYAN PARISHAD-2017

Science Teaching, Learning and Evaluation :
Experiences and Challenges

Invitation

We are delighted to invite you for academically most fertile occasion of
5th Shivaji Vidnyan Parishad, 2017 jointly organized by
Shri Shivaji Education Society, Amravati and
Homi Bhabha Centre for Science Education, T.I.F.R., Mumbai

Inaugural Function

28th December, 2017 | Time : 10.00 am

Chairperson

Hon'ble Shri Harshavardhan Deshmukh
President,
Shri Shivaji Education Society, Amravati

Inaugurator

Hon'ble Shri C. R. Rathod
Deputy Director (Education)
Amravati Region, Amravati

Chief Guest

Hon'ble Dr. Suhas B. Naik-Satam
Programme Coordinator (Scientific)
Nehru Centre, Mumbai

Guest of Honour

Hon'ble Dr. Narendra Deshmukh
Scientific Officer - E
Homi Bhabha Centre for Science
Education, T.I.F.R., Mumbai

Valedictory Function

30th December, 2017 | 3.30 pm

Chairperson

Dr. V. G. Thakare
Principal, Shri Shivaji Science College, Amravati

Chief Guest

Mrs. Nilima Take (Gulhane)
Education Officer (Secondary), Z.P. Amravati

Venue: Sir C. V. Raman Hall, Shri Shivaji Science College, Amravati

*Do enjoy this bouquet of knowledge, experiences and
wisdom with your courteous presence !*

Dr. Dinesh D. Khedkar
Associate Professor in Botany and
Organizing Secretary
Shivaji Vidnyan Parishad - 2017

R.S.V.P.

Dr. Vijay G. Thakare
Principal and
Convener, Shivaji Vidnyan Parishad-2017
Shri Shivaji Science College, Amravati

अहवाल

श्री शिवाजी शिक्षण संस्था, अमरावती तसेच होमी भाभा विज्ञान शिक्षण केंद्र, मुंबई यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित

५ वी शिवाजी विज्ञान परिषद २०१८

विषय : विज्ञान अध्यापन, अध्ययन व मुल्यांकन – अनूभव आणि आव्हाने

स्थळ : श्री शिवाजी विज्ञान महाविद्यालय, अमरावती

दि. २८ ते ३० डिसेंबर २०१७

श्री शिवाजी शिक्षण संस्था, अमरावती तसेच होमी भाभा विज्ञान शिक्षण केंद्र, मुंबई यांच्या संयुक्त विद्यमाने श्री शिवाजी विज्ञान महाविद्यालय, अमरावती येथे विज्ञान अध्यापन, अध्ययन व मुल्यांकन – अनूभव आणि आव्हाने या विषयावर तीन दिवसीय शिवाजी विज्ञान परिषदेचे आयोजन दिनांक २८ ते ३० डिसेंबर २०१७ दरम्यान करण्यात आले होते. या परिषदेचे आयोजन प्रस्तावित डॉ. पंजाबराव देशमुख स्मृती विज्ञान केंद्र आणि श्री शिवाजी शिक्षण संस्थेअंतर्गत कार्यरत मानव संसाधन विकास व प्रशिक्षण केंद्र यांच्या सहयोगाने माध्यमीक शाळास्तरावर विज्ञान / गणित विषय शिकविणाऱ्या शिक्षकांसाठी दि. २८ ते ३० डिसेंबर २०१७ दरम्यान करण्यात आले होते.

परिषदेचे उदघाटन दिनांक २८ डिसेंबर, २०१७ रोजी मा. हर्षवर्धन देशमुख, अध्यक्ष, श्री शिवाजी शिक्षण संस्था, अमरावती यांच्या अध्यक्षतेत तसेच मा. श्री राठोड साहेब, शिक्षण उपसंचालक, अमरावती विभाग याचे हस्ते पार पडले. परिषदेचे बीजभाषण नेहरू केंद्र, मुंबईचे डॉ. सुहास नाईक-साटम यांनी केले. होमी भाभा विज्ञान शिक्षण केंद्र, मुंबईचे प्रतिनिधित्व करत डॉ. नरेंद्र देशमुख याप्रसंगी प्रमुख अतिथी म्हणून व्यासपीठावर उपस्थित होते. याप्रसंगी व्यासपीठावर इतर मान्यवरांमध्ये प्रामुख्याने श्री शिवाजी शिक्षण संस्था, अमरावतीचे कोषाध्यक्ष मा. श्री. दिलीपबाबू इंगोले, कार्यकारी परिषदेचे सदस्य मा. अॅड. अशोकजी ठुसे, सचिव मा. शेषरावजी खाडे तसेच परिषदेचे आयोजक प्राचार्य डॉ. व्हि. जी. ठाकरे आणि समन्वयक डॉ. दिनेश खेडकर उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे संचालन भाषा विभागप्रमुख प्रा. वसंत हेब्बर आणि वनस्पतिशास्त्राच्या डॉ. रेखा मंगीरवार यांनी केले.

परिषदेच्या उदघाटन समारंभात “Learning Science: Practices and Challenges” या परिषद स्मरणिकेचे संगणीकृत तसेच पुस्तकरूपाने प्रकाशित साहित्याचे मान्यवरांच्या हस्ते विमोचन करण्यात आले.

परिषद स्मरणिकेचे मान्यवरांच्या हस्ते विमोचन

माध्यमिक शाळास्तरावर विज्ञान आणि गणित विषय शिकविणाऱ्या शिक्षकांसाठी या परिषदेचे विशेष आयोजन करण्यात आलेले होते. त्या अनुषंगाने अध्यापनाची नवनवीन तंत्रे तसेच विज्ञानातील नाविन्यपूर्ण संकल्पना समजणे आणि जागतिक स्तरावर होत असलेल्या विज्ञान अध्यापन पद्धतीतील बदलांची आणि नवीन प्रवाहांची अद्ययावत माहिती शिक्षकांपर्यंत पोहचविण्याची मोठी कामगिरी ह्या परिषदेने पार पाडली. ग्रामीण तसेच शहरी भागात विज्ञान / गणित विषय शिकवितांना शिक्षकांना अनेक अडचणींचा सामना करावा लागतो. विषयातल्या क्लिष्ट संकल्पना विद्यार्थ्यांना समजावून सांगत असतांना काही शिक्षक अतिशय आनंददायी तसेच अनोख्या पध्दतीने अध्यापन करून मुळ संकल्पना विद्यार्थ्यांना मनात रुजवतात. अश्या विशिष्ट पद्धतींची देवाणघेवाण यानिमित्ताने झाली. शिक्षक तसेच निमंत्रित मार्गदर्शकांमध्ये झालेल्या चर्चेमुळे राष्ट्रीय तसेच आंतरराष्ट्रीय स्तरावर मार्गदर्शनाचे कार्य करणाऱ्या तज्ञांशी हितगुज साधल्या गेले.

सदर परिषद तीन महत्त्वपूर्ण भागांमध्ये विभागल्या गेलेली होती. ज्यामध्ये शिक्षक, विद्यार्थी आणि पालकांसाठी विशेष संधी उपलब्ध करून देण्यात आल्या होत्या.

शिक्षकांसाठी

प्रामुख्याने हि परिषद माध्यमिक शाळामध्ये विज्ञान आणि गणित हे विषय शिकविणाऱ्या शिक्षकांसाठी आयोजित करण्यात येत होती. या तीन दिवसीय परिषदेमध्ये तज्ञ मार्गदर्शकांचे व्याख्यान, अध्यापन साहित्य निर्मिती, शाळा-समाज सांगड घालून गाव समृद्धी, ई. विषयांवर तज्ञांच्या कार्यशाळा घेण्यात आल्या. परिषदेत सहभागी होण्यासाठी शिक्षकांना श्री शिवाजी विज्ञान महाविद्यालय, अमरावती www.shivajiscamt.org या संकेतस्थळावर संपर्क साधून ऑनलाईन अर्ज भरून नोंदणी करणे अत्यावश्यक होते. सहभागी सर्व शिक्षकांना इंडियन इंस्टीट्यूट ऑफ सायन्स एज्युकेशन एंड रिसर्च पुणेद्वारा खास अध्यापनासाठी निर्मित संच प्राप्त होणार असल्याची तसेच विशेष आकर्षण म्हणजे या परिषदेत सहभागी शिक्षकांमधून एका शिक्षकाची निवड “उत्कृष्ट विज्ञान शिक्षक” या पुरस्कारासाठी करण्यात येणार आहे अशी माहिती शाळांना पाठविण्यात आलेल्या माहितीपत्रकातून देण्यात आलेली होती.

विद्यार्थ्यांसाठी

या परिषदेचे आणखी एक आकर्षण म्हणजे वर्ग ८ ते १० मध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता आयोजित विदर्भस्तरीय विज्ञान प्रदर्शन. दिनांक २८ ते २९ डिसेंबर २०१७ या दरम्यान विज्ञान प्रदर्शनातील उत्कृष्ट ठरणाऱ्या विद्यार्थ्यांना “Budding Scientist” (बालशास्त्रज्ञ) या पुरस्काराने गौरविण्यात येणार असल्याची माहिती वृत्तपत्राच्या माध्यमातून प्रसारित करण्यात आली होती. सदर विज्ञान प्रदर्शनासाठी सहभागी होण्यासाठी अनेक विषयाची माहिती तसेच नोंदणी अर्ज श्री शिवाजी विज्ञान महाविद्यालयाच्या या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेला होता.

पालकांसाठी

विद्यार्थ्यांसोबतच पालकांसाठी सुद्धा या परिषदेत संधी उपलब्ध करून देण्यात आली होती. दिनांक २८ ते २९ डिसेंबर २०१७ दरम्यान भेट देण्यासाठी **चार विज्ञान गॅलरीज** स्थापित करण्यात आल्या होत्या. यामध्ये वैज्ञानिक संकल्पनांचा प्रत्यक्ष अनुभव तज्ञ मार्गदर्शक विद्यार्थ्यांना तसेच पालकांना देण्याचा मानस ठेवण्यात आला होता. या मध्ये होमी भाभा विज्ञान शिक्षण केंद्र, मुंबईचे श्री करुण हंबीर यांचे यस, यु कॅन डू इट! सरस्वती विद्यालय, पारसचे प्रा. राजेश पाटील यांचे जैवविविधता व आपले पर्यावरण; भिल्ली या गावचे श्री रमेश साखरकर यांचे परंपरागत बिज संपदा; संजय टीकारीया यांच्या जग प्रकाशाचे! या चार विज्ञान गॅलरीज तयार करण्यात आल्या होत्या.

या विज्ञान प्रदर्शन तसेच विज्ञान गॅलरीजना अमरावती शहरातील पंधरा शाळांचे १३५० विद्यार्थ्यांनी तसेच अनेक पालकांनी भेट दिली.

विज्ञान प्रदर्शन - २०१८ चे परीक्षण करताना डॉ. नेहा भटकर, डॉ. अर्चना बुरघाटे आणि डॉ. अर्चना मोहोड

विज्ञान प्रदर्शन - २०१८

गॅलरी १: वर्ल्ड ऑफ लाईट

गॅलरी २: यु कॅन डू इट

गॅलरी ३: बीज संपदा

गॅलरी ४ : आपली जैवविविधता व निसर्ग

“उत्कृष्ट विज्ञान शिक्षक” या पुरस्कारासाठी स्पर्धेत ज्या शिक्षकांना सहभागी व्हायचे आहे त्यांना अध्यापनाच्या विशेष पद्धती, विज्ञान विषयक माहिती, अध्यापनाच्या पुरातन शाश्वत पद्धती यासारख्या विषयांवर सादरीकरण करावयाचे होते. याकरिता शिक्षकांनी परिषदेसाठी ठरलेल्या निवडक विषयांवर एक सारांश लेखन करून आयोजकांना पाठवायचे होते. या सर्व सारांश लेखांचे प्रकाशन ISBN नोंद असलेल्या “Learning Science: Practices and Challenges” या परिषद स्मरणिकेत करण्यात आले. या माध्यमातून विज्ञान शिक्षकांना लेख प्रकाशनाचे धडे तसेच मानांकन प्राप्त होऊ शकले. परिषदेच्या कार्यक्रमात पत्रिकेनुसार दोन सत्रांमध्ये खालील निवडक शिक्षकांनी त्यांचे सादरीकरण केले –

S.N	TITLE	NAME OF THE TEACHER
1.	Recent Trends in Scientific Information	Mangala Manikrao Maraskolhe New English Higher Secondary School, Warud
2.	My science teaching, learning and evaluation practice	Rajani A Borkute School of Scholars, Yavatmal
3.	मी आणि माझी शाळा	Rajesh W Bhokare Smt. Rukhminidevi Wadnere Vidyalaya, Nipani, Tq: Nandgaon (Kh), Dist: Amravati
4.	Modern Teaching Methods :- Angle (Activity Based Learning)	Ranjana P. Deshmukh Janata High School, Purnanagar
5.	An analytical study of current approaches in science education with reference to teaching on elementary and high school level.	Rupali S. Talegaonkar Z. P. High School and Jr. College, Chandur railway
6.	Reduction of the weight of the School Bags	Nilesh Chaflekar BDS High School and Jr. College, Chandur Railway
7.	New innovative teaching methodology for science subject while teaching in high school education: A study	Shital M. Jadhav School Of Scholars , Amravati
8.	Teaching of Mathematics with Constructivist Approach	Dr. Vrushali Chaukhande Shivaji Multipurpose Higher Secondary School, Amravati
9.	Let's do students active when teaching science	H. S. Doifode Janata Vidyalaya, Ner Pingalai
10.	Learning from Learner	Anupkumar B Agrawal Seth Fattelal Labhchand High School, Dhamangaon Rly.
11.	Advances in Science Education	Dr. Sangita Nilesh Hedao Aadarsh High School, Daryapur, Dist-Amravati
12.	Concept of Circle through Activities	Nitin Devidas Kadu Shri Mannalal Gupta Vidyalaya Chandur Rly

या सर्व सादरीकरणांचे परीक्षण डॉ. सुधीर कुंभार तसेच प्रा. राजेश पाटील या परिषदेच्या तज्ञ मार्गदर्शकांनी केले. सदर सादरीकरणांमधून स्कूल ऑफ स्कॉलर च्या श्रीमती रजनी बोराकुटे उत्कृष्ट विज्ञान शिक्षक पुरस्कारासाठी पात्र ठरल्या.

शिक्षकांच्या सादरीकरणांचे परीक्षण करतांना डॉ. सुधीर कुंभार तसेच प्रा. राजेश पाटील सोबतच तीन दिवसांच्या विविध सत्रातील पहिल्या सत्रामध्ये नेहरू केंद्र, मुंबईचे डॉ. सुहास नाईक-साटम यांनी Astronomy Tilted Our Awesome Universe या विषयावर बिजभाषणातून मार्गदर्शन केले. आपल्या ग्रहमालेतील ग्रहांबद्दल प्रत्येकाच्या मनात असलेल्या अनेक प्रश्नांची उकल या माध्यमातून करण्यात आली.

डॉ. सुहास नाईक-साटम, नेहरू केंद्र, मुंबई यांचे बिजभाषण

दुपारच्या सत्रामध्ये रयत शिक्षण संस्थेचे शिक्षक डॉ. सुधीर कुंभार यांनी 5 E's – Unique Learning Methods या विषयावर कृतियुक्त मार्गदर्शन केले. या सत्रामधील शिक्षकांचा सहभाग उल्लेखनीय होता.

डॉ. सुधीर कुंभार, सहा. शिक्षक, कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यालय, ढेबेवाडी, ता: पाटण, जि: सातारा यांचे

व्याख्यान

दुसऱ्या दिवशीचे प्रथम सत्र इंडियन इंस्टीट्यूट ऑफ सायन्स एज्युकेशन एंड रिसर्च पुणे अंतर्गत कार्यरत सेंटर ऑफ एक्सलंस इन सायन्स अँड मॅथ येथील डॉ. अशोक रुपनेर यांचे Let's Craft our Own Way of Teaching या विषयावर प्रात्यक्षिकाद्वारे अध्यापन प्रक्रिया आनंददायी व अनुभवसंपन्न करणारे सत्र पार पडले. या सत्रात सर्व सहभागी शिक्षक स्वतः विद्यार्थ्यांच्या भूमिकेत जाऊन अध्ययनाचा अनुभव घेतांना अत्यंत आनंदित होते. भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, इलेक्ट्रॉनिक्स यासारख्या विषयातील क्लिष्ट संकल्पना सोप्या आणि प्रत्यक्ष अनुभवावर आधारित अध्यापन पद्धतीने शिकविण्याचे सूत्र शिक्षकांना देण्यात आले.

डॉ. अशोक रुपनेर, CoESME, IISER, Pune यांचा आनंदित वर्ग

दुपारच्या सत्रात विज्ञान आश्रम, पाबळचे संचालक डॉ. योगेश कुलकर्णी यांनी Rural Development through Education System या विषयावर आपल्या शिक्षण पद्धतींत काही बदल करत नवनवीन अभ्यासक्रमाद्वारा ग्रामीण विकास कसा साधता येऊ शकतो याचे प्रत्यक्ष उदाहरणासह सिद्ध करून दाखविले. विद्यार्थ्यांच्या यशप्राप्तीची प्रत्यक्ष पुरावे पाहताना सर्व शिक्षक मंत्रमुग्ध झाले होते. डॉ. कलबाग यांनी सांगितलेल्या संकल्पनेवर आधारित महात्मा गांधी पुरस्कृत 'उत्पादक कामातून' शिक्षण हा विचार डॉ. कुलकर्णी यांनी त्यांच्या व्याख्यानातून मांडला.

डॉ. योगेश कुलकर्णी महात्मा गांधीचा 'उत्पादक कामातून' शिक्षण हा विचार त्यांच्या व्याख्यानातून मांडतांना शेवटचे सत्र बिझी माइंड अकादमी पुणे च्या डॉ. अर्चना मोहोड यांच्या विशेष अध्यापन पद्धतीद्वारे सूक्ष्मजीव विविधतेच्या अभ्यासावर आधारित होते. छोट्या छोट्या उदाहरणातून तसेच प्रात्यक्षिकातून सूक्ष्मजीव विषयीचे अध्यापन कशे आनंददायी आणि परिणामकारक करता येईल याचे सादरीकरण त्यांनी केले. प्रत्येक प्रात्यक्षिकात शिक्षकांचा सहभाग असल्यामुळे हे सत्र अधिक मजेशीर झाले.

डॉ. अर्चना मोहोड यांच्या प्रात्याक्षिकामध्ये सहभागी शिक्षक

तिसऱ्या दिवसाचे प्रथम सत्र परत एका कृतियुक्त अध्यापन पद्धतीवर आधारित सादरीकरणाचे होते. या सत्रात टीकारीया विज्ञान छंद केंद्र जालना येथील श्री संजय टीकारीया यांनी स्वतः तयार केलेल्या अनेक अध्यापन साहित्याचे सादरीकरण केले. “ Making a Teaching Fun Filled Experience” या विषयावर बोलतांना श्री टीकारीया यांचे स्वतः चे प्रेरणादायी अनुभव सांगत सहज उपलब्ध होऊ शकणाऱ्या साहित्यातून आपले अध्यापन साहित्य कसे निर्माण करता येईल यावर भर देत अनेक विषयाचे अध्यापन साहित्य संच शिक्षकांना दाखविले व त्यांची उपयोगिता सिद्ध केली.

श्री संजय टीकारीया मुलभूत संकल्पना विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचविण्याचे तंत्र शिक्षकांना सांगतांना यानंतरच्या सत्रात होमी भाभा विज्ञान शिक्षण केंद्र, मुंबईचे डॉ. नरेंद्र देशमुख यांनी “ Teacher Loves Teaching” आणि “Pedagogical Knowledge Content and Our Science Teacher” या दोन विषयांवर मोलाचे मार्गदर्शन केले. परिषदेच्या विषयावर आधारित शिक्षकांचे प्रत्यक्ष अनुभव आणि आव्हानांवर शिक्षकांना सहभागी करून घेत त्यांच्या अध्यापन पद्धतीत कश्या पद्धतीचे बदल अपेक्षित आहेत? तसेच आपली अध्यापन पद्धती परिणामकारक करण्यासाठी काय काय उपाययोजना करता येऊ शकतात ? यावर शिक्षकांशी चर्चात्मक सादरीकरण केले.

परिषदेचे शेवटचे सत्र म्हणजे चर्चासत्र. या मध्ये पोदार इंटरनॅशनल शाळांचे प्राचार्य श्री सुधीर महाजन तसेच लोकसत्ता इंडिअन एक्सप्रेस ग्रुप चे श्री मोहन अटाळकर यांनी समाजामध्ये वैज्ञानिक दृष्टीकोन निर्माण करण्यासाठी मिडियाचे योगदान या विषयावर मत प्रदर्शित केले.

चर्चासत्रामध्ये लोकसत्ता इंडिअन एक्सप्रेस ग्रुप चे श्री मोहन अटाळकर तसेच प्राचार्य श्री सुधीर महाजन मत मांडताना

परिषदेचा समारोप मा. प्राचार्य डॉ. वि. जी. ठाकरे यांच्या अध्यक्षतेत तसेच श्री शिवाजी शिक्षण संस्थेचे सचिव श्री शेषरावजी खाडे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत पार पडला. याप्रसंगी व्यासपीठावर इतर मान्यवरांमध्ये डॉ. नरेंद्र देशमुख, श्री सुधीर महाजन, श्री मोहन अटाळकर, श्री करून हंबीर आणि परिषदेचे समन्वयक डॉ दिनेश खेडकर उपस्थित होते. पुरस्कार वितरणामध्ये स्कूल ऑफ स्कॉलर च्या श्रीमती रजनी बोराकुटे यांना “उत्कृष्ट विज्ञान शिक्षक” तसेच तर सोहम लोहिया आणि श्री कोरे यांना “बालवैज्ञानिक” पुरस्कार प्रदान करण्यात आले. त्याचप्रमाणे परिषदेत सादरीकरण करणाऱ्या शिक्षकांना सन्मानित करण्यात आले.

समारोप सत्र

श्रीमती रजनी बोराकुटे यांना “उत्कृष्ट विज्ञान शिक्षक” स्वीकारतांना

सोहम लोहिया आणि श्री कोरे “बालवैज्ञानिक” पुरस्काराचे मानकरी

विज्ञान संकल्पना शिकतांना आनंदित विद्यार्थी

विद्यार्थी आणि तज्ञाची चर्चा

परिषदेला उपस्थित शिक्षक वर्ग

Rupali Talegaonkar

Rajesh Bhokare

Mangala Maraskolhe

Ranjana Deshmukh

Rajani Borkute

Nilesh Chaflekar

Dr. Sangita Hedao

Anupkumar Agrawal

H. S. Doifode

Dr. Vrushali Chaukhande

Shital Jadhav

Nitin Kadu

माध्यमिक शिक्षक अध्यापन नाविन्यपूर्ण पद्धतींचे सादरीकरण करतांना